

חוק הביטוח הלאומי (תיקון) (מס' 4), תשי"ט-1959 *

הוספת חלק ג'
סעיפים 31א
עד 131

1. בחוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953¹ (להלן - החוק העיקרי), אחרי "חלק ג': ביטוח אמהות" יבוא חלק זה:

"חלק ג' 1: ביטוח משפחות מרובות ילדים

הגדרות

31א. לענין חלק זה -

"מבוטח" - מבוטח לפי חלק א';

"ילד" -

(1) ילדו של מבוטח או של מי שהיה מבוטח, לרבות ילד חורג או מאומץ;

(2) מי שאינו ילדו כאמור, אם הוכח להנחת דעתו של מי שהוסמך לכך על ידי מינהלת המוסד כי בתקופה שבקבעה בתקנות פרנס אותו המבוטח,

ובלבד שהילד נמצא בישראל ונתקיים בו אחד מאלה:

(א) לא מלאו לו 14 שנה;

(ב) לא מלאו לו 18 שנה ואינו מסוגל להשתכר, מחמת ליקוי גפשי או גופני, ואין לו הכנסה ממקור אחר כדי מחייתו;

"אב", "אם" או "הורה" - לרבות הורה חורג ומאמץ.

31ב. הורה מבוטח זכאי לקיצבה משפחתית חדשית בעד ילדו הרביעי ובעד כל ילד נוסף, כל זמן שיש לו עוד שלושה ילדים בכירים מהם. תשלום הקיצבה יהיה לפי הוראות התוספת העשירית.

31ג. (א) לא יבוא ילד בפרק זמן אחד במנין ילדים של יותר ממבוטח אחד.

(ב) ילד ששני הוריו מבוטחים יבוא במנין ילדי האב בלבד. (ג) ילד שיש לו הורה טבעי והורה חורג או מאמץ והם מבוטחים, יבוא במנין ילדי אותו ההורה בלבד, אשר עיקר פרנסתו עליו למעשה.

31ד. מת ההורה המבוטח או חדל להיות מבוטח, תשתלם מכוחו הקיצבה המשפחתית שהיתה משתלמת בעד הילד אילולא מת ההורה או אילולא חדל להיות מבוטח; אולם אם יש לאותו ילד הורה שני, שמלאה לו תקופת האכשרה והוא זכאי לקיצבה תשלום הקיצבה מכוחו של ההורה השני.

31ה. תקופת האכשרה לקיצבה משפחתית היא ששה חדשים.

31ו. (א) אין המבוטח נעשה זכאי לראשונה לקיצבה המשפחתית, כל עוד הוא חייב דמי ביטוח בעד תקופה העולה על ששה חדשים, ואין הוא זכאי אלא מיום סילוק חובו כאמור ואילך; ואולם משנעשה זכאי לראשונה, לא תישלל זכאותו בשל אי-תשלום דמי ביטוח.

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול לגבי הורה מבוטח שני כאמור בסעיף 31ד, אם ההורה הראשון היה זכאי אילולא מת או חדל להיות מבוטח.

* נתקבל בכנסת ביום כ"ח בתמוז תשי"ט (3 באוגוסט 1959); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 401, תשי"ט, עמ' 423.

1 ס"ח 137, תשי"ד, עמ' 6.

2. (א) האמור בסעיף 33 לחוק העיקרי יסומן כסעיף קטן (א); במקום "2.9% מהכנסתו" יבוא "3.5% מהכנסתו", ואחרי "לפי חלק ג'" יבוא "או חלק ג'".
(ב) אחרי סעיף 33 (א) יבוא סעיף קטן זה:
"דמי הביטוח החדשיים בעד אדם שהמוסד ביטח אותו על פי בקשתו, הם החלק השנים עשר של 3.2% מהכנסה כפי שנקבעה בתקנות."
- תיקון סעיף 33
3. בסעיף 35 לחוק העיקרי, במקום "3.3% מהכנסתו" יבוא "3.8% מהכנסתו", ואחרי "לפי חלק ג'" יבוא "או חלק ג'".
- תיקון סעיף 35
4. בסעיף 37 לחוק העיקרי, במקום "3.3% מהכנסתו" יבוא "3.8% מהכנסתו", ואחרי "לפי חלק ג'" יבוא "או חלק ג'".
- תיקון סעיף 37
5. אחרי סעיף 38 לחוק העיקרי יבוא סעיף זה:
38א. שר העבודה רשאי לקבוע, בתקנות, כי מעביד שאושר לכך על ידיו ישלם דמי ביטוח מופחתים כפי שנקבע בתקנות, ובלבד שנתמלאו בו תנאים אלה:
"דמי ביטוח מופחתים בביטוח משפחות מרובות ילדים"
- (1) הוא מעביד לפחות 500 עובדים;
(2) הוא חייב בתוקף חוק או הסכם קיבוצי או חוזה עבודה לשלם לעובד תוספת שכר בעד ילד רביעי ובעד כל ילד נוסף ושיעור התוספת אינו קטן משיעור הקיצבה לפי סעיף 1 לתוספת העשירית (להלן – תמורת קיצבה משפחתית)."
- תיקון סעיף 42
6. (א) בסעיף 42 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום פסקה (2) תבוא פסקה זו:
"2) ל-66.2/3% מהכנסת המוסד מדמי ביטוח משפחות מרובות ילדים באותה שנת כספים."
(ב) סעיף קטן (ג) – בטל.
- הוספת סעיף 46א
7. אחרי סעיף 46 לחוק העיקרי יבוא סעיף זה:
46א. קיצבה משפחתית ותמורת קיצבה משפחתית לא ייחשבו כהכנסה לענין פקודת מס הכנסה, 1947², או לענין קביעת תשלומי חובה או היטלים אחרים."
- הוספת סעיף 57א
8. אחרי סעיף 57 לחוק העיקרי יבוא סעיף זה:
57א. המשלם לאדם תשלומים על פי חוק אחר או הסכם קיבוצי או חוזה עבודה בעד ילד רביעי או בעד כל ילד נוסף, רשאי להפחית מהם סכום שלא יעלה על הקיצבה המשפחתית שהמוסד משלם בעד אותו ילד.
"תשלומים בעד ילדים שלא לפי חוק זה"
- תיקון סעיף 61
9. בסעיף 61 (ב) לחוק העיקרי, במקום הסיפה המתחילה במלים "תתחיל לגביו" תבוא סיפה זו:
"לא תיחשב לגביו כל תקופת אכשרה לענין הסעיפים 7, 11 ו-31, אלא מיום שנרשם."
- תיקון סעיף 64
10. בסעיף 64 (ב) לחוק העיקרי, במקום המלים "אין נותנים לאדם בעד פרק זמן אחד קיצבאות שונות מכוון ענפי ביטוח שונים לפי חוק זה" יבואו המלים "אין נותנים לאדם

2 ע"ר 1947, תוס' 1 מס' 1568, עמ' 77.

בעד פרק זמן אחד קיצבאות שונות לפי חוק זה, להוציא קיצבה משפחתית המשתלמת גם בנוסף לקיצבה אחרת".

11. בסעיף 66 (ג) לחוק העיקרי, אחרי "נמצא הזכאי לגימלה" יבוא "או האדם שבעדו היא משתלמת".

תיקון סעיף 66

12. בסעיף 68 (ב) לחוק העיקרי, בסופה של פסקה (1), ייוסף פסוק זה:

תיקון סעיף 68

"אולם אם הגימלה המגיעה למבוטח היא קיצבה משפחתית, לא יזקוף המוסד על חשבון גימלה זו חוב של דמי ביטוח בסכום העולה על מחצית הקיצבה, ולא יזקוף אלא חוב דמי הביטוח של אותו המבוטח שמכוחו משתלמת הקיצבה."

13. בסעיף 104 לחוק העיקרי, בפסקה (4), אחרי "תמורת דמי פגיעה" יבוא "וכן תמורת קיצבה משפחתית".

תיקון סעיף 104

14. במקום התוספת התשיעית לחוק העיקרי תבוא תוספת זו:

החלפת התוספת התשיעית

„התוספת התשיעית

לוח זיכוי חשבונות של ענפי ביטוח
(סעיף 56)

האחוז לזיכוי הענף	ענף הביטוח	דמי ביטוח
76.32%	ביטוח זיקנה ומוות	לפי הסעיפים
15.79%	ביטוח אמהות	35 ו-37
7.89%	ביטוח משפחות מרובות ילדים	
82.86%	ביטוח זיקנה ומוות	לפי סעיף
8.57%	ביטוח אמהות	33 (א)
8.57%	ביטוח משפחות מרובות ילדים	
90.62%	ביטוח זיקנה ומוות	לפי סעיף
9.38%	ביטוח אמהות	33 (ב)
100. %	ביטוח נפגעי עבודה	לפי סעיף 38

15. אחרי התוספת התשיעית לחוק העיקרי תבוא תוספת זו:

הוספת תוספת עשירית

„התוספת העשירית

קיצבה משפחתית
(סעיף 31ב)

1. הקיצבה המשפחתית תהיה לפי שיעורים אלה:
 - בעד הילד הרביעי — 6 לירות לחודש;
 - בעד הילד החמישי — 7 לירות לחודש;
 - בעד הילד הששי — 8 לירות לחודש;
 - בעד הילד השביעי — 9 לירות לחודש;
 - בעד כל ילד נוסף
 - מעל לילד השביעי — 10 לירות לחודש.

2. שר העבודה רשאי, לאחר התייעצות בשר האוצר וכאישור ועדת העבודה של הכנסת, לשנות בצו את שיעורי הקיצבה המשפחתית, בשם לב לתנודות בשכר העבודה.
 3. קיצבה משפחתית תשולם לאב הזכאי לקיצבה והנמצא בישראל, אם הילד נמצא ברשותו או בהשגחתו או, אם האב מפרנסו למעשה, גם כשהילד אינו ברשותו או בהשגחתו.
 4. לא נתמלאו התנאים של סעיף 3 לתוספת לגבי האב, תשולם הקיצבה לאם הנמצאת בישראל.
 5. לא נתמלאו התנאים של הסעיפים 3 ו-4 לתוספת לגבי שני ההורים, תשולם הקיצבה בעד הילד לאפוטרופוס שנתמנה כדין, ובאין אפוטרופוס—למי שנתמנה לכך לפי סעיף 66 (ב) לחוק.
 6. גם אם נתמלאו התנאים של הסעיפים 3 ו-4 לתוספת, רשאי המוסד, אם טובת הילד מחייבת זאת, לשלם את הקיצבה המשפחתית להורה שני שאינו בר-הקיצבה, או לאפוטרופוס, או למי שנתמנה לכך לפי סעיף 66 (ב) לחוק.
 7. הורה הנעדר מן הארץ לתקופה שאינה עולה על ששה חדשים רשאי להורות שבתקופה זו תשולם הקיצבה לאדם פלוני בישראל.
 8. על אף האמור בסעיף 31א לא יראו ילד כנמצא מחוץ לארץ, אם נעדר מן הארץ לא יותר מששה חדשים.
 9. קיצבה משפחתית תשולם בעד התקופה המתחילה באחד בחודש לאחר שנוצרה הזכאות לקיצבה והמסתיימת ביום האחרון של החודש שבו נפסקה הזכאות.
 10. לענין חישוב גילו של הילד יראו את ה-31 כאוגוסט, לאחר שמלאו לו ארבע-עשרה או שמונה-עשרה שנה, הכל לפי הענין, כיום שבו נפסקה הזכאות.
 11. עובד הזכאי לקיצבה משפחתית, תשולם לו הקיצבה באמצעות מעבידו, או בכל דרך אחרת, הכל לפי הוראות שייקבעו בתקנות; לענין סעיף זה דין המדינה בתור מעביד כדין כל מעביד אחר.
 12. סכום ששולם לעובד לפי סעיף 11 לתוספת יוחזר למעביד על ידי המוסד בדרך ובזמן שייקבעו בתקנות.
 13. לא תשולם קיצבה משפחתית לעובד שמעבידו משלם בעדו דמי ביטוח מופחתים לפי סעיף 38 לחוק.
14. תחילתו של חוק זה היא ביום כ"ח באב תשי"ט (1 בספטמבר 1959).

תחילה

מרדכי נמיר
שר העבודה

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

